

فلسفه؛ از افلاطون تا ماکیاولی

کتاب «فلسفه سیاسی» مجموعه گلچینی است از مقالات مهم اشتراوس که در دوره‌های متفاوت زندگی علمی او چاپ شده است. چاپ نخست این کتاب به سال ۱۳۷۳ برمی‌گردد، اما در ویراست جدید، دو مقاله به کتاب اضافه شده است. چهار گفتار اول در ترجمه اولیه درباره مقولاتی پایه‌ای و روشی بود و از دو گفتار آخر یکی متمرکز است بر افلاطون و دیگری بر ماکیاولی. در این اثر تازه، مقاله «فلسفه سیاسی چیست؟» به‌عنوان مقدمه مولف برای کل گفتارها آورده شد. این کتاب که ۲۵۷ صفحه دارد با ترجمه و حاشیه‌نویسی فرهنگ رجایی و توسط انتشارات علمی و فرهنگی منتشر شده است.

یکشنبه ● ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ ● شماره صد و نود و شش

ا ت ی ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

جنایت و مکافات، فنودور داستایفسکی، مهری آهی، انتشارات خوارزمی

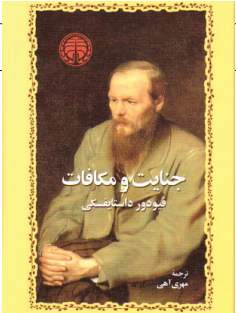
لحظه‌نگاری اضطراب یک قتل

و با خلق شخصیت «راسکُلنیکف» جایگاه خود را به‌عنوان یک نویسنده زبردست و بااستعداد در ادبیات جهان تثبیت کرد. همان طور که مهری آهی، مترجم کتاب «جنایت و مکافات» در دیپاچه کتاب اذعان داشته، «غالبا داستایفسکی را فقط داستان‌سرا می‌دانند، در حالی که وی در حقیقت یکی از متفکران بزرگ و فلاسفه‌ای است که مطالب و افکار پیچیده و عمیق خویش را به‌صورت داستان مطرح کرده است و نه تنها در روانکاوی و رمان‌نویسی کشور خود بخش جدیدی گشوده بلکه اندیشه و شیوه کارش در تمام مغرب‌زمین تأثیری عمیق برجای گذارده است.» «راسکُلنیکف»، قهرمان داستان «جنایت و مکافات»، جوان باهوش و کنجکاوی است با وضعیت بد مالی، خانواده‌اش یعنی مادر و خواهرش با زحمت فراوان پول تحصیل او را در پایتخت پترزبورگ-فراهم می‌کنند و او پیوسته به فکر بیچارگی و دشواری

زندگی آن‌هاست. از آنجایی که راسکُلنیکف، دانشجوی رشته قضایی دانشکده حقوق هم هست، از تماشای هزاران بدبختی ظالمانه‌ای که در اطرافش روی می‌دهد در عذاب است. بی‌عدالتی‌ها، نادرستی‌ها و ظلم و فجایی که در اجتماع وجود دارد، او را ناچارا به سمت تصمیمی می‌کشاند که منجر می‌شود به مکافاتی به مراتب پردرتر و دشوارتر. داستایفسکی در این داستان افکار و مسائلی را که قرن‌ها سبب رنج روح انسان بوده مورد بررسی قرار داده است و این افکار را از راه تجربیات فکری قهرمان‌های خود و کاوش‌های دائمی آنان در نهاد و وجدانشان، نمایان کرده است. در این درون‌کاوی‌های مداوم و ظالمانه، قهرمانان او با تمام بدی‌ها و زشتی‌های طبیعت خود روبه‌رو می‌شوند و دست به کشف و شهودهایی می‌زنند. مثل جایی در اواخر داستان که راسکُلنیکف خطاب به کسی که دوستش دارد، می‌گوید:

کتیبنو

«مگر من پیرزن را کشتم؟ من خودم را کشتم، نه پیرزن را!! با این کار پدر خودم را برای همیشه درآوردم! اما پیرزن را شیطان کشت سونیا.» درباره این رمان مقالات تحقیقی و کتاب‌های زیادی چاپ شده و نویسندگان بسیاری کتاب را از جنبه‌های مختلف علوم انسانی بررسی کرده‌اند. علاوه بر این، فیلم‌های بسیاری با اقتباس یا با نگاهی بر «جنایت و مکافات» ساخته شده‌اند که از نمونه‌های خوب خارجی آن می‌توان به «امتیاز نهایی» به کارگردانی وودی آلن و از نمونه‌های وطنی آن می‌توان به فیلم «پل خواب» به کارگردانی آکنای براهنی اشاره کرد. این رمان ۷۷۷ صفحه‌ای، توسط مهری آهی از زبان روسی با نثری روان و پرکشش ترجمه شده است و توسط انتشارات «خوارزمی» به چاپ رسیده. هم‌اکنون چاپ دوازدهم آن با قیمت ۶۵۰۰ تومان در بازار موجود است.

قتل اُتسویا، جونییچیرو تائیزاکی، محمود گودرزی، انتشارات چترنگ، چاپ اول ۱۳۹۷

قصه عشق آمیخته به جنایت

ترجمه روان «محمود گودرزی» و حجم کم این داستان بلند باعث می‌شود که بتوانید در دو، سه نوبت کتاب را تمام کنید و از این ژانر سرگرم‌کننده لذت ببرید.

این کتاب نیز بیفتد و آیا همین، میزان خوبی برای سنجش اخلاقیات نه‌آدینه شده در ما نیست؟ با توجه به خلاقیت نویسندگان ژاپنی به‌خصوص در چنین داستان‌پردازی‌هایی، هیچ‌بعید نیست که پایان‌قصه نامعلوم و غیرقابل حدس باشد که در این داستان هم چنین است و تقریباً تا اواخر ماجرا، حدس پایان آن، کار دشواری است، اما این ضربه نهایی، نه ناگهانی، که به‌تدریج و با تغییر و تحولاتی که در درازمدت در شخصیت‌ها روی می‌دهد، بر سر داستان فرود می‌آید. پرداختن نویسنده به پیچ‌وناب و درونیات نهفته شخصیت‌ها که همانا ممکن است در شخصیت هر انسانی نهفته باشد، از نقاط قوت داستان است. از «جونییچیرو تائیزاکی» به جز «قتل اُتسویا»، آثار دیگری نیز به فارسی ترجمه شده است.

۴۴ قصه از هانس کریستین آندرسن، مترجم: محمدرضا شمس، تصویرگر: محسن حسن‌پور، کتاب‌های بنفشه (واحد کودکان و نوجوانان موسسه انتشارات قدیانی)، چاپ هجدهم ۱۳۹۷

۴۴ قصه جادویی و به یادماندنی

واحد کودکان و نوجوانان انتشارات «قدیانی» با ترجمه آزاد محمدرضا شمس جمع‌آوری و منتشر شده است. انتشارات «نگاه»، «افق» و «هرمس» هم اقدام به چاپ داستان‌های هانس کریستین آندرسن کرده‌اند که نتیجه این کار، انتشار کتاب‌هایی است با جلدهای جذاب و نثرهایی روان برای کودکان و نوجوانان سرزمینمان. اگر هنگام خواندن داستان‌هایی که حالا از شاهکارهای ادبیات کودکان به‌حساب می‌آیند، علاقه‌مند به مطالعه زندگی‌نامه نویسنده آن‌ها شدید، کتاب «سرگذشت و دنیای خیال‌انگیز هانس کریستین آندرسن» پیشنهاد خوب و مختصری است. این کتاب توسط انتشارات «همگامان چاپ» منتشر شده است و در ۱۰۴ صفحه از زندگی خصوصی، سفرها و کتاب‌های هانس کریستین آندرسن برای شما می‌گوید.

● کتاب کودک ●

«دختر کبریت‌فروش»، «لباس جدید امپراتور»، «جوجه اردک زشت»، «بندانگشتی» و... همه از داستان‌های معروفی هستند که هانس کریستین آندرسن، نویسنده دانمارکی برای کودکان و نوجوانان به رشته تحریر درآورده است. او که از کودکی به هنر و ادبیات علاقه زیادی داشت، برای خود صحنه تئاتر می‌چید و آثار شکسپیر را از حفظ اجرا می‌کرد. در این تئاترها، عروسک‌های چوبی، بازیگران او بودند! در چهارده سالگی در تئاتر مشغول به کار شد، اما دوام نیاورد و پس از آن حواس خود را به‌طور کامل روی نوشتن متمرکز کرد. آندرسن اولین داستان خود را با نام «شیخ در قبر پالانکه» در سال ۱۸۲۲ منتشر کرد. جوجه اردک زشت را داستان زندگی خود دانست و در کتابی با نام «هزار سال بعد» (۱۸۵۲) سفر هوایی در آینده را پیش‌بینی کرد! کودکان و نوجوانان مهم‌ترین مخاطبان آثار آندرسن بودند و به همین دلیل، او پیش از مرگش با یک آهنگ‌ساز درباره موزیک مراسم تدفین، صحبت کرد و گفت: «بیشتر کسانی که در مراسم تدفین، مرا بدرقه خواهند کرد کودکان هستند، ضربات موسیقی را برای قدم‌های کوچکشان هماهنگ کن!» مجسمه این نویسنده در شهر کپنهاگ قرار دارد و زاردرز او، روز جهانی کتاب کودک نام‌گذاری شده است. در ایران، چهل و چهار قصه از این نویسنده خوش‌قریحه توسط

● جشن بیکران ●
● زهرا روح‌الامین ●

سلامتی برای همه

محیط اجتماعی چگونه بر سلامت تأثیر می‌گذارد؟ آیا نابرابری‌های اجتماعی بر سلامت افراد اثرگذار است؟ آیا می‌توان الگوهای بیماری را به ساختار جامعه و نحوه سرمايه‌گذاری جامعه در سرمایه انسانی مرتبط دانست؟ آیا پایگاه اجتماعی-اقتصادی پایین به میزان سلامت نامطلوب منجر می‌شود یا وضعیت سلامتی نامناسب به پایگاه اجتماعی-اقتصادی پایین‌تر می‌انجامد؟ سیاست‌های لازم برای تقویت سلامت‌همگانی چیست؟ حمایت اجتماعی چه تأثیری بر سلامت دارد؟ سیستم حمل‌ونقل چه نقشی در سلامت دارد؟

عنوان کتاب «موفله‌های اجتماعی سلامت» هزاران سوال دیگر از ابعاد اجتماعی سلامت را به ذهن مخاطب متبادر می‌کند که نویسندگان کتاب در دوازده فصل، تمام و کمال به پرسش‌های مطرح شده پاسخ می‌دهند. شناخت آثار سیاست‌ها و شرایط اجتماعی و اقتصادی بر سلامت، می‌تواند اثر عمیقی در تعیین روش‌هایی که جامعه در خصوص توسعه درپیش می‌گیرد داشته باشد. تردیدی نیست که شهرنشینی در واقع ترکیبی از عوامل تهدیدکننده سلامت، آن هم در شدیدترین و فعال‌ترین شکل خود است. سلامت شهروندان یک‌شهر به‌شدت تحت‌تأثیر عوامل فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در محیط شهری است. ویلسون در این کتاب مطرح می‌کند که نابرابری درآمد، بازتاب محیط اجتماعی است. نظر او این است که جامعه گسیخته‌تر نابرابری‌های درآمدی گسترده‌تری را در خود دارد. ممکن است نابرابری‌های درآمد، نقشی محرک برای نظام اجتماعی باشد. با این حال امکان دارد که فروپاشی نظام اجتماعی، فارغ از آنچه بر سر نابرابری‌های درآمد می‌آید، اثرات نامطلوب عمیقی بر مقوله سلامت بگذارد. برای کشورهای فقیر جهان، افزایش استانداردهای زندگی که از سوءتغذیه و بیماری عفونی می‌کاهد کمک مهمی به بهبودی وضعیت سلامتی خواهد کرد. از این رو افزایش استانداردهای زندگی، مناسب‌ترین شیوه‌ای است که محیط اجتماعی از طریق آن می‌تواند بر سلامت تأثیر بگذارد. این کتاب در اصل مسائل سلامت کشورهای پیشرفته را مورد بررسی قرار می‌دهد، گرچه همان طور که تحقیق بار جهانی بیماری نشان می‌دهد این مسائل به‌طور فزاینده‌ای مسائل کشورهای در حال توسعه نیز خواهد بود. این کتاب تلاش می‌کند محیط اجتماعی را به‌گونه‌ای مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد که ضمن بهره‌مندی از نتایج تحقیقات علمی، برای سیاست‌گذاری اجتماعی نیز مفید و موثر باشد. تمرکز اصلی مباحث این کتاب به‌جای اینکه بر روان‌شناسی فردی و رفتاری باشد، معطوف به محیط اجتماعی است، گرچه ممکن است رفتار نیز تحت‌تأثیر محیط قرار بگیرد. احتمال اینکه برخی از بخش‌های فصول این کتاب با هم تداخل داشته باشند، وجود دارد، زیرا هنگامی که نویسندگان تلاش کرده‌اند محیط زندگی و کار افراد را شکافته و به بخش‌های جداگانه تحلیلی تقسیم کنند، بیشتر از واقعیت دور می‌شوند. با این حال تلاش برای اختصاصی بودن می‌تواند برای سیاست‌گذاری مهم و ضروری باشد. در این کتاب سیاست‌های مشخصی پیشنهاد نشده است، بلکه حوزه‌هایی که طبق شواهد علمی باید سیاست‌گذاری‌ها در آن حوزه متمرکز باشد مشخص شده است. امید آن است که کتاب بتواند آگاهی نسبت به این مطالب مهم را افزایش داده و به بحث‌های عالمانه در این حوزه کمک کند.

موفله‌های اجتماعی سلامت، نویسنده مایکل مارموت و ریچارد بلیکینسون، ترجمه علی منتظری، انتشارات جهاددانشگاهی، سال ۱۳۸۷

